

Bài 12
TRỒNG CÂY RAU, HOA
(2 tiết)

I – MỤC TIÊU

HS cần phải :

- Biết cách chọn cây con rau hoặc hoa để trồng.
- Trồng được cây rau, hoa trên luống hoặc trong chậu đất.
- Ham thích trồng cây, quý trọng thành quả lao động và làm việc chăm chỉ, đúng kỹ thuật.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Cây rau, hoa để trồng.
- Luống đất.
- Chậu trồng hoa.
- Cuốc, dầm xối, bình tưới nước có vòi hoa sen (loại nhỏ).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

TIẾT 1

Giới thiệu bài

GV giới thiệu bài và nêu mục đích bài học. Dưới đây là gợi ý cách giới thiệu bài, GV có thể tham khảo.

Ngoài việc gieo trồng bằng hạt, một số loại cây rau, hoa còn được tiến hành trồng bằng cây con như rau muống, hoa thươn được,... Cây con được chăm sóc ở vườn ươm, khi cây ra đủ số lá, chiều cao, người ta nhổ lên và đem trồng. Bài học hôm nay chúng ta cùng tìm hiểu về cách trồng cây rau, hoa.

Hoạt động 1. GV hướng dẫn HS tìm hiểu quy trình kỹ thuật trồng cây con trên luống

- GV hướng dẫn HS đọc nội dung bài trong SGK.
- Yêu cầu HS nêu cách thực hiện các công việc chuẩn bị trước khi trồng rau hoa và gợi ý để HS trả lời câu hỏi như :
 - + Tại sao phải chọn cây con khoẻ, không cong queo, gãy yếu và không bị sâu bệnh, đứt rễ, gãy ngọn ?
 - + Cần chuẩn bị đất trồng cây con như thế nào ?

– GV nhận xét và giải thích : Muốn trồng cây rau, hoa đạt kết quả cần phải tiến hành chọn cây giống và chuẩn bị đất. Cây con đem trồng phải mập, khoẻ, không bị sâu, bệnh thì sau khi trồng mới nhanh bén rễ và phát triển tốt. Nếu trồng bằng cây con đứt rễ, cây sẽ chết vì không hút được nước và thức ăn (GV cho HS quan sát cây đủ tiêu chuẩn và cây không đủ tiêu chuẩn để HS hiểu rõ cách chọn cây). Đất trồng cây con cần được làm nhỏ, tơi xốp, sạch cỏ dại và lên luống để tạo điều kiện cho cây con phát triển thuận lợi, đi lại chăm sóc dễ dàng.

– GV hướng dẫn HS quan sát hình trong SGK để nêu các bước trồng cây con và trả lời các câu hỏi.

– GV nhận xét và giải thích một số yêu cầu khi trồng cây con :

+ Giữa các cây trồng trên luống cần phải có một khoảng cách nhất định (Ví dụ : Cây hoa hồng khoảng cách cây 30cm – 40cm, cây cà chua 40cm, cây bắp cải 40cm, cây rau cải 15cm, cây hoa cúc vàng 50cm...). Do vậy, muốn trồng bất cứ loại cây nào cũng phải biết được khoảng cách thích hợp đối với loại cây đó để xác định vị trí trồng trên luống.

+ Hốc trồng cây : Đào hốc trồng những cây to bằng cuốc, còn đào hốc trồng những cây nhỏ bằng dầm xới. Độ sâu của hốc tùy thuộc vào kích thước bộ rễ hoặc bầu đất của cây đem trồng. Không đào hốc quá sâu, rộng đối với cây giống nhỏ và ngược lại, không đào hốc quá nông, hẹp đối với cây giống to.

Nên cho một ít phân chuồng đã ủ hoai mục vào hốc và lấp một ít đất lên trước khi trồng cây con để khi cây bén rễ sẽ có ngay các chất dinh dưỡng cung cấp cho cây.

+ Đặt cây vào giữa hốc và một tay giữ cây cho thẳng đứng, một tay vun đất vào quanh gốc cây, ấn chặt cho đến khi cây tự đứng vững được. Trồng cây lần lượt vào từng hốc, từng hàng trên luống.

+ Tưới nước cho cây sau khi trồng xong toàn bộ cây con trên luống để đất không bị ướt khi trồng. Nếu trời nắng nên che phủ cho cây khỏi bị héo trong vòng 3 – 5 ngày (vì trong thời gian này cây chưa bén rễ). Dùng tàu lá chuối, lá cọ hoặc liếp... để che phủ.

Ấn chặt đất và tưới nước sau khi trồng nhằm giúp cho cây không bị nghiêng ngả và không bị héo.

– Yêu cầu HS nhắc lại cách trồng cây con trên luống.

Hoạt động 2. GV hướng dẫn HS tìm hiểu quy trình kỹ thuật trồng cây trong chậu

- GV đặt câu hỏi, yêu cầu HS dựa vào nội dung SGK để nêu quy trình trồng cây trong chậu và so sánh các bước trong quy trình trồng cây trong chậu với quy trình trồng cây trên luống.
- GV đặt câu hỏi yêu cầu HS nêu các công việc chuẩn bị để trồng cây trong chậu và cách thực hiện từng công việc. Gợi ý để HS trả lời câu hỏi trong SGK.
- GV nhận xét và hướng dẫn, giải thích cách thực hiện từng công việc chuẩn bị.
 - + Chuẩn bị cây để trồng trong chậu : Có nhiều loại cây rau, hoa có thể trồng được trong chậu như hoa hồng, hoa đồng tiền, hoa bồng, hoa cúc, cây rau thơm, cây ớt, cây cà chua,... Tuỳ theo sở thích và nhu cầu, ta sẽ chọn loại cây đem trồng cho phù hợp. Cây trồng trong chậu cũng phải đảm bảo các yêu cầu như cây trồng trên luống (tươi tốt, khoẻ, không bị sâu, bệnh, đứt rẽ, gãy ngọn).
 - + Chậu trồng cây : Chậu trồng cây có nhiều loại với hình dạng, kích thước và vật liệu làm chậu khác nhau như sành, sứ, xi măng, nhựa... Chậu làm bằng sành, sứ có nhiều màu sắc nhưng dễ vỡ ; chậu làm bằng xi măng bền, rẻ tiền nhưng nặng ; chậu làm bằng nhựa dễ vận chuyển nhưng để lâu dễ bị giòn, dễ vỡ. Chậu trồng cây thường có lỗ ở đáy chậu hoặc xung quanh chậu để nước thoát ra ngoài dễ dàng khi lượng nước trong chậu dư thừa. Kích thước chậu phải phù hợp với cây đem trồng (cây đem trồng nhỏ, bộ rễ ăn nông và ít phát triển thì chọn chậu nhỏ...).
 - + Đất trồng cây : Hướng dẫn theo nội dung SGK và giải thích thêm : Do lượng đất trong chậu ít nên phải chọn đất tốt và trộn thêm phân chuồng ủ hoai mục hoặc phân vi sinh để đảm bảo có đủ chất dinh dưỡng cung cấp cho cây.
- GV hướng dẫn HS đọc nội dung mục 2 kết hợp với quan sát tranh (H.2 – SGK) để nêu cách trồng cây trong chậu.
- GV nhận xét và lưu ý HS một số điểm sau :
 - + Khi cho đất vào chậu phải chú ý xem rễ cây là rễ trần hay rễ có bầu, rễ ăn nông hay rễ ăn sâu. Nếu là cây rễ trần, rễ cây ít, ăn nông thì cho đất vào khoảng 2/3 chậu. Còn nếu cây có bầu đất thì cho đất vào chậu ít hơn để khi đặt cây vào chậu, bầu đất không cao hơn miệng chậu.

- + Khi trồng cây con thì phải đặt cây vào giữa chậu. Sau đó, một tay giữ cho cây thẳng đứng, tay kia dùng đầm hoặc xẻng nhỏ xúc đất đổ vào quanh gốc cây cho đến khi lấp hết rễ và cây đứng thẳng được. Không trồng cây sâu quá (lấp đất vào thân cây), cũng không trồng nông quá (hở rễ lên trên mặt đất). Khi ấn đất quanh gốc cây chú ý ấn chặt, đều để cây không bị nghiêng ngả.
- + Không tưới thành vũng nước trên chậu cây và không tưới mạnh quá.

Hoạt động 3. GV hướng dẫn thao tác kĩ thuật

Tuỳ theo điều kiện của nhà trường, GV hướng dẫn thao tác trồng cây trên luống hoặc trồng cây trong chậu.

– GV hướng dẫn chậm từng thao tác trồng cây trên luống hoặc trong chậu theo quy trình đã học. Trong quá trình hướng dẫn, GV có thể nhắc lại các yêu cầu kĩ thuật trồng cây và giải thích sự khác nhau của 2 bước đầu tiên trong quy trình trồng cây trên luống và trồng cây trong chậu.

– Gọi một HS nhắc lại và thực hiện các thao tác kĩ thuật trồng cây. GV và HS khác quan sát, nhận xét.

TIẾT 2

Hoạt động 4. HS thực hành trồng cây con

Tuỳ theo điều kiện thực hiện của nhà trường, GV có thể chọn cách tổ chức thực hành trồng cây trên luống hoặc trong chậu.

– HS nhắc lại các bước và cách thực hiện quy trình kĩ thuật trồng cây con trên luống hoặc trong chậu.

- GV kiểm tra sự chuẩn bị vật liệu, dụng cụ thực hành của HS.
- Phân chia các nhóm và giao nhiệm vụ, nơi làm việc.
- HS thực hành trồng cây trên luống đất hoặc trong chậu đất theo hướng dẫn của GV. Trong khi HS thực hành, GV quan sát, uốn nắn, chỉ dẫn cho những HS trồng chưa đúng kĩ thuật.
- Nhắc nhở HS rửa sạch các công cụ và vệ sinh chân tay sạch sẽ sau khi thực hành xong.

Hoạt động 5. Đánh giá kết quả học tập

- GV gợi ý cho HS tự đánh giá kết quả thực hành theo các tiêu chuẩn :
- + Chuẩn bị đầy đủ vật liệu, dụng cụ trồng cây con.
- + Trồng đúng khoảng cách quy định. Các cây trên luống cách đều nhau và thẳng hàng.

- + Cây con sau khi trồng phải đứng thẳng, vững, không bị trồi rẽ lên trên.
- + Hoàn thành đúng thời gian quy định.

Nếu HS trồng cây con trong chậu thì tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và đánh giá kết quả thực hành theo các tiêu chuẩn trên.

- GV nhận xét, đánh giá kết quả học tập của HS.
- GV hướng dẫn HS trả lời câu hỏi ở cuối bài trong SGK.

IV – NHẬN XÉT – DẶN DÒ

- GV nhận xét sự chuẩn bị, thái độ học tập của HS.
- Dặn dò HS tưới nước cho cây, đọc trước và chuẩn bị vật liệu, dụng cụ cho bài học "Chăm sóc rau, hoa".